

POSLOVNO ORGANIZIRANJE

Zakonski oblici poslovnog organiziranja

Osnovna obilježja, prednosti i nedostaci

pojedinih oblika organizacije

Potrebni uvjeti i postupak osnivanja

Obrt

Trgovačko društvo

Zadruga

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

OBRT

Obrt u smislu ovog zakona je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Obrtnik je fizička osoba koja obavlja jednu ili više gospodarskih djelatnosti u svoje ime i za svoj račun, a pri tome se može koristiti i radom drugih osoba. Za obveze nastale u obavljanju obrta odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

- Vrste obrta
- Ovisno o uvjetima koji moraju biti ispunjeni obrt može biti:
 - **1.** slobodni obrt (za tu vrst obrta nije obvezatna stručna osposobljenost ili majstorski ispit),
 - **2.** vezani obrt (potrebna je stručna osposobljenost ili majstorski ispit),
 - **3.** povlašteni obrt (za obavljanje povlaštenog obrta uz obrtnicu potrebno je posjedovati i posebno odobrenje ovlaštenog organa – povlasticu, a u djelatnostima gdje je nužna stroga kontrola i evidencija nad proizvodnjom, napose u obavljanju određenih djelatnosti: proizvodnji oružja, droge, otrova i sl.).

Obrtnik koji se želi baviti slobodnim ili vezanim obrtom mora pribaviti obrtnicu.

Prijava za registraciju obrta podnosi se u županijskom uredu ili njegovim ispostavama (npr. ured za gospodarstvo, ured za turizam, ured za prosvjetu i sl.), nadležnim za područje na kojem će biti sjedište obrta.

- Velike prednosti malih gospodarskih subjekata su u tome što se puno lakše prilagođavaju zahtjevima tržišta, uz manje angažiranje poslovnih sredstava ostvaruju bolje financijske rezultate, a bilježe i stalan porast zapošljavanja.
- Upravo zbog toga uloga tog segmenta gospodarstva u ukupnom gospodarstvu Hrvatske u posljednjim godinama sve je izraženija.

- S druge strane, postoje i dosta nedostataka u vidu izostanka poticajnih mjera, nepovoljnog poslovnog okruženja, nepovoljnog razvojnog okruženja te nepovoljnog društvenog okruženja.
- Određeni nedostaci postoje i u dobivanju kredita jer banke u pravilu prednost daju većim poslovnim subjektima.

Trgovačko je društvo pravna osoba čiji su osnivanje i ustroj uređeni Zakonom o trgovačkim društvima.

Trgovačko društvo može se organizirati kao:

1. **društvo osoba** (osnivaju ga najmanje dvije osobe bez minimalnog zakonom propisanog kapitala, odgovaraju neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom, veza je među članovima čvrsta, članovi neposredno upravljaju poslovima):

– *javno društvo (j.d.)*,

– *komanditno društvo (k.d.)*,

2. **društvo kapitala** (može ga osnovati jedna osoba, za obveze društva odgovara samo do visine svog uloga, ulazak i izlazak su slobodni, poslovima upravljaju organi društva).

Opća načela pri osnivanju

- Osnivači
- Pravna osobnost trgovačkog društva
- Odgovornost za obveze
- Tvrtka
- Predmet poslovanja
- Sjedište
- Zastupanje

- Dioničko društvo
- Društvo s ograničenom odgovornošću

Vrste osnivačkih akata

- *društveni ugovor* (za javno društvo, komanditno društvo, društvo s ograničenom odgovornošću ako ga osniva više osoba),
- *izjava osnivača* (za društvo s ograničenom odgovornošću ako ga osniva jedna osoba),
- *statut* (za dioničko društvo).

- **ZADRUGA**

Zadruga je dobrovoljno udruženje zadrugara (najmanje 3). Osniva se ugovorom o osnivanju. Ima svojstvo pravne osobe i upisuje se u sudski registar.

Zadruga se osniva radi ostvarenja svoje osobne i zajedničke dobiti zadrugara (opskrbljivanje članova repromaterijalom, prodaje proizvoda zadrugara, prerade i prodaje finalnih proizvoda te razvitka seljačkih gospodarstva). Zadruga dakle, servisira potrebe svojih članova i jedini joj je cilj ostvariti što veću ekonomsku korist za njih.

– Temeljna zadružna načela

- Dobrovoljnost i otvoreno članstvo
- Demokratsko upravljanje članova
- Gospodarsko sudjelovanje članova
- Autonomija i neovisnost
- Obrazovanje, osposobljavanje i obavješćivanje
- Sudjelovanje među zadrugarima
- Briga za zajedništvo

- Oblici zadruga

- Ugovor o osnivanju zadruge sadrži
 1. Ime i prezime osnivača
 2. Tvrtku i sjedište
 3. Predmet poslovanja
 4. Oblik i visinu uloga te rok uplate novčanih sredstava zadruga
 5. Prava i obveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti, upravljanja, udjela u dobiti, odnosno udjela u podmiri gubitka, nastupanje u platnom prometu, odgovornosti i povrata uloga i drugih sredstava
 6. Druge odredbe koje se odnose na osnivanje, poslovanje i prestanak zadruge

Poljoprivredno gospodarstvo jest proizvodno-gospodarska jedinica koja se bavi poljoprivredom, a djeluje kao trgovačko društvo, obrt ili zadruga ako je registrirano za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te kao seljačko gospodarstvo ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

Seljačko gospodarstvo ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo jest samostalna gospodarska i socijalna jedinica temeljena na vlasništvu i/ili uporabi proizvodnih resursa i upravljanju obitelji u obavljanju poljoprivredne djelatnosti.

Poljoprivrednik je fizička osoba na poljoprivrednom gospodarstvu koja se bavi poljoprivredom te posjeduje znanja i vještine o poljoprivredi.

